

KORRALDUS

Geoloogilise uuringu loa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35 lõike 3, Osühing Eesti Killustik 08.10.2015 esitatud taotluse ning kooskõlas Keskkonnaameti 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine“ lisa 13 „Keskkonnaameti ringmajanduse osakonna põhimäärus“ punktiga 2.5.4. ja Keskkonnaameti peadirektori 03.02.2022 käskkirjaga nr 1-1/22/18 „Volituste andmine“, **otsustan:**

1.1. Anda Osühingule Eesti Killustik (registrikood 10126848) geoloogilise uuringu luba nr L.MU/516133 Sindi uuringuruumis kehtivusajaga kolm aastat.

1.2. korraldus jõustub Osühingule Eesti Killustik teatavaks tegemisest.

Käesolev korraldus on uuringuluba nr L.MU/516133 lahutamatu osa. Uuringuluba nr L.MU/516133 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

2. ASJAOLUD

Osühing Eesti Killustik (edaspidi *loa taotleja*, registrikood 10126848, aadress Rõstla paekivikarjäär, Rõstla küla, Põltsamaa vald, 48022 Jõgeva maakond) esitas 08.10.2015 kirjaga nr PV 10-3/15/21756 Keskkonnaametile Sindi uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse (nõuetekohane taotlus registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 11.11.2021 dokumendina nr DM-117760-1).

Sindi uuringuruum asub Pärnu maakonnas, Pärnu linn, Pärnu maakond Seljametsa külas riigile kuuluval katastriüksusel Surju metskond 35 (katastritunnus 62401:001:1653). Riigivara valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus.

Taotletav uuringuruum koosneb kahest lahustükist, uuringuruumi teenindusala kogupindala on 13,01 ha. Kavandatava geoloogilise uuringu eesmärgiks on Sindi uuringuruumis esineva liiva tarbevaru uuring. Uuringu käigus planeeritakse rajada kuni 35 puurauku uurimissügavusega kuni 10 m. Uuringu teostaja on Mäebüroo Nord OÜ (registrikood 11560452, aadress Harju maakond Tallinn Kristiine linnaosa Pärnu mnt 232/4, 11314). Taotletava loa kehtivusaeg on 3

aastat.

Uuritavateks maavaradeks on ehitusliiv ja täiteliiv. Uuringu käigus selgitatakse välja kaevandamist võimaldava detailsusega maavara lasumistingimused, koostis ja omadused ning määratakse uuritava maavara võimalikud kasutusala. Hinnatakse uuringuruumi ja selle ümbruse hüdrogeoloogilisi tingimusi, nende võimalikku muutumist kaevandamise käigus ja määratakse kaevandamise mõjupiirkonna ulatus.

Uuringuruumi teenindusala idapoolne lahustükk kattub lääneosas Reiu-Sibula turbamaardla (registrikaart nr 0348) hästilagunenud turba aktiivse reservvaru 5 plokiga. Uuringuruumi teenindusala kattub maaparandussüsteemidega, mille maaparandussüsteemide registri koodid on 6114540010040001 ning 6114530010040003. Tegemist on metsa maaparandussüsteemidega (kuivenduskraavid) – geoloogilise uuringu teostamisega ei avaldata mõju selle toimimisele. Maavara kaevandamine kooskõlastatakse Põllumajandusametiga peale uuringutulemuste selgumist.

Tee nr 5680062 Jõekalda tee, mis kohati on avalikus kasutuses olev kohalik tee ja kohati metsatee, läbib taotletava uuringuruumi teenindusala idapoolset lahustükki ning selle äärmise sõiduraja välimine serv jääb taotletava uuringuruumi teenindusala läänepoolsema lahustüki põhjaservast ~15 m kaugusele. Uuringuruumi teenindusala läbiv tee osa on metsatee, tee avalikus kasutuses oleva osa äärmise sõiduraja välimine serv jääb uuringuruumi teenindusalast vähemalt 20 m kaugusele. Seletuskirjas on selgitatud, et peale uuringutulemuste selgumist selgitatakse metsateele vajalik kaitsevööndi laius.

Rail Baltic raudtee kavandatav trassikoridor jääb taotletava uuringuruumi teenindusalast ~1,7 km kaugusele edelasuunda.

Sindi uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid. Samuti ei jää uuringuruumi teenindusala piiresse muinsuskaitseobjekte.

Uuringuloa taotlust on kontrollinud keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötaja Maaamet (02.10.2015 kiri nr 10.1-3/13227 ja 24.11.2021 kiri nr DM-117760-2).

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa taotluse menetluse algatamise teate 08.10.2015 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 08.10.2015 kirjaga nr PV 10-3/15/21756-3 loa taotlejat Osühing Eesti Killustik ja Paikuse Vallavalitsust (nüüd Pärnu linn) Sindi uuringuloa taotluse menetluse võtmisest. Kuni uuringuloa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

Paikuse Vallavalitsus saatis 15.02.2016 korraldusega nr 9-4.4/1562-3 seisukoha (registreeritud

Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 16.02.2016 kirjana 12-2/16/1151-3), mille kohaselt ei nõustunud uuringuloa andmisega Sindi uuringuruumis põhjendusega, et on vajadus kaitsta Reiu jõe suudmeala väärtuslikku maastikku ja kogu piirkonna rohelist võrgustikku.

Keskkonnaamet küsis 17.02.2016 kirjaga nr 12-2/16/1151-4 geoloogilise uuringu loa taotluse menetluse kohta Osäühingu Eesti Killustik seisukohta.

Osäühing Eesti Killustik saatis Keskkonnaametile 16.03.2016 taotluse (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 17.03.2016 kirjana 12-2/16/1151-5), millega palus Keskkonnaametil Sindi geoloogilise uuringu loa taotluse menetlemine peatada põhjusel, et Osäühing Eesti Killustik esitas Paikuse Vallavalitsuse korraldusele vaide.

Keskkonnaamet saatis 21.03.2016 kirjaga 12-2/16/1151-6 Osäühingule Eesti Killustik kirja, milles märkis, et Keskkonnaamet on seisukohal, et antud olukorras on menetluse peatamine kooskõlas haldusmenetluse üldpõhimõtetega ja jätkab Sindi uuringuloa taotluse menetlemisega peale täpsustavate asjaolude selgumist.

Paikuse Vallavalitsus otsustas 29.04.2016 korraldusega nr 95 (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 07.02.2017 numbriga 12 2/17/2231) jätta Osäühingu Eesti Killustik vaie rahuldamata.

Osäühing Eesti Killustik ei vaidlustanud Paikuse Vallavalitsuse 29.04.2016 korraldust nr 95, mistõttu oli kohaliku omavalitsuse keelduv otsus jõus ning MaaPS § 35 lg 1 punkti 10 kohaselt aluseks uuringuloa andmisest keeldumiseks.

Keskkonnaamet palus 05.04.2017 kirjaga (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 22.11.2017 numbriga 12-2/17/2231-4) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (edaspidi *MKM*) seisukohta riigi huvi välja selgitamiseks Sindi uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotlusele.

MKM saatis Keskkonnaametile 22.11.2017 kirja, milles nõustus Osäühingule Eesti Killustik geoloogilise uuringu loa andmisega ehitusliiva uurimiseks Sindi uuringuruumis.

Keskkonnaamet edastas 13.12.2017 kirjaga 12-2/17/2231-5 Osäühingule Eesti Killustik MKM seisukoha ja palus Osäühingul Eesti Killustik anda oma seisukoht Sindi uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse menetluse jätkamise osas.

Osäühing Eesti Killustik saatis Keskkonnaametile 30.01.2018 kirja (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 30.01.2018 numbriga 12-2/17/2231-7), millega kinnitas, et soovib Sindi uuringuruumi geoloogilise uuringu loa menetluse jätkamist ja toetab Keskkonnaameti pöördumist selles küsimuses Vabariigi Valitsuse poole.

Keskkonnaamet saatis 01.02.2018 keskkonnaministrile kirja nr 12-2/17/2231-8, milles soovis teada kas Sindi uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse osas esineb oluline riigi huvi ning uuringuloa andmiseks on vajalik pöörduda Vabariigi Valitsusse.

Keskkonnaministeerium saatis Keskkonnaametile 27.02.2018 keskkonnaministri seisukoha (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 27.02.2018 numbriga 12-2/17/2231-9), mille kohaselt on geoloogilise uuringu loa andmine Sindi uuringuruumis kooskõlas riigi huviga.

Keskkonnaamet saatis 26.11.2019 MKM kirja nr 12-2/19/515, milles palus uuesti riigi huvi väljaselgitamiseks MKM seisukohta Sindi uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotlusele.

MKM saatis Keskkonnaametile 08.01.2020 (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 08.01.2020 numbriga 12-2/19/515-2), milles mainis riigi huvi olemasolu ka siis, kui geoloogilisele uuringule maavara kaevandamist ei järgne.

Keskkonnaamet pikendas 24.01.2020 kirjaga nr 12-2/20/14 Osühingu Eesti Killustiku poolt esitatud Sindi uuringuruumi geoloogilise uuringuloa taotluse menetluse tähtaega kuni Keskkonnaministri keelduva seisukoha saamiseni või nõustuva seisukoha saamisel Vabariigi Valitsuse arvamuse saamisest geoloogilise uuringuloa andmiseks või andmisest keeldumiseks ettenähtud menetlustoimingute lõpetamiseni.

MKM saatis 22.02.2022 kirja nr 17-1/2022/1442-1 (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 22.02.2022 nr 14-6/21/4762-4) seoses Vabariigi Valitsuse nõusolekuga maavara geoloogilise uuringu loa andmiseks Sindi uuringuruumis.

Kooskõlas haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) §-dega 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 06.09.2022 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks uuringuloa kohta tehtava otsuse eelnõu ning edastas eelnõud menetlusosalistele 02.09.2022 kirjaga nr DM-117760-10 tutvumiseks ja ettepanekute/vastuväidete esitamiseks. Avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

Osühing Eesti Killustik nõustus 05.09.2022 loa ja korralduse eelnõuga (registreeritud KOTKAS-s 16.09.2022 dokumendina nr DM-117760-11).

3. KAALUTLUSED

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloa alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Uuringuloa saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloa andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Riigilõivuseaduse § 123 lõike 1 kohaselt on riigilõiv 225 eurot tasutud 25.09.2015.

Geoloogilise uuringu käigus planeeritud tööd on kooskõlas MaaPS § 20 lg-ga 2.

Uuringuloa taotlust on kontrollinud keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja Maaamet (02.10.2015 kiri nr 10.1-3/13227 ja 24.11.2021 kiri nr DM-117760-2).

Taotletava uuringuruumi teenindusala ei kattu keskkonnaregistri maardlate nimistus arvel oleva maavaravaruga.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral. KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda *KMH* algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu1” (edaspidi määrus nr 224). Uuringuloa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul *KMH* algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega *KMH* vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõiked 3 ja 4). Uuringuloa alusel võib hüdroteoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punktide 1, 3 ja 5 kohane tegevusluba. Uuringu teostaja on Mäebüroo Nord OÜ (registrikood 11560452, aadress Harju maakond Tallinn Kristiine linnaosa Pärnu mnt 232/4, 11314).

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmeid ning jäätmete ladestamiskoht ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse (edaspidi *JäätS*) § 35² tähenduses tuleb uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse *JäätS* §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmeid ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja 08.10.2015 esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis” ja KeHJS sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloa menetlemiseks.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja –vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määruses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimuseteta tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse

uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused” nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS §-s 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Osaühing Eesti Killustik ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri teade seisuga 02.09.2022).

Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strategiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050”. Riigi huvi esinemist või puudumist analüüsitakse vastavalt Keskkonnaministeeriumi kantsleri 13.06.2013 käskkirjaga nr 610 kinnitatud juhendile „Juhend riiklike huvide kaalumiseks ehitusmaavarade kaevandamis- ja uuringulubade taotluste menetlemisel lähtuvalt varustuskindluse tagatusest”.

Järgnevalt on analüüsitud, kas taotletava uuringuruumi ning võimaliku tulevase mäeeraldise teeninduspiirkonnas on tagatud samaväärse maavara varustuskindlus. Varustuskindlus näitab, kui kauaks antud juhul võimaliku tulevase mäeeraldise teeninduspiirkonnas varem antud lubadega kaevandada antud maavaravaru jätkub, arvestades viimase 5 aasta keskmist kaevandamismahtu. Mäeeraldise optimaalseks teeninduspiirkonnaks loetakse 50 km raadiuses mäeeraldist ümbritsevat ala, sõltumata haldusjaotusest ja arvestades reaalseid veokauguseid ning veoteede tehnilist seisukorda. Lubadega kaevandamiseks antud varu peetakse piisavaks, kui varu jätkub vähemalt 10 aastaks. Kui analüüside tulemusel selgub, et varem kaevandamiseks antud mäeeraldiste piires kaevandatav jääkvaru rahuldab taotletava mäeeraldise teeninduspiirkonna vajadused kaevandamiseks taotletava maavara osas enam kui 10 aastaks, siis loetakse taotlus riigi huviga vastuolevaks.

Sindi uuringuruumist ja võimalikust tulevases mäeeraldisest 50 km raadiuses on Maa-ameti Geoportaali mäeeraldise ruumilise puhvri otsingu andmetel seisuga 22.08.2022 ehitusliiva kaevandatava varu jääk ligikaudu 6794 tuh m³ ja täiteliiva kaevandatava varu jääk ligikaudu 8187 tuh m³. Viie aasta keskmine ehitusliiva kaevandatav maavara kogus on ligikaudu 322 tuh m³ ja täiteliiva keskmine kaevandatav kogus on ligikaudu 373 tuh m³. Seega on piirkonna

ehitusliiva varustuskindlus ligikaudu 21 aastat ning täiteliiva varustuskindlus 22 aastat.

Keskkonnaministeerium andis 25.11.2015 kirjaga nr 13-1/18/2872-2 Sindi uuringuruumi ja selle teenindusala asukohta riigivara valitsejana nõusoleku riigile kuuluva kinnisasja (katastritunnus 56801:001:1195) kasutamiseks järgmistel tingimustel:

1. Geoloogilise uuringu teostamisel järgitakse rangelt kõiki keskkonnakaitse ja ohutustehnika nõudeid. Kasutatakse korras tehnikat ning töötamisel ei kasutata keskkonda reostavaid materjale.
2. Geoloogilise uuringu käigus ei kahjustata maaüksusel kasvavat metsa.
3. Tööde teostamisel järgitakse õigusaktidest tulenevaid nõudeid. Tööde lõppedes viiakse puuraukude ja kaevandite ümbrus uuringueelsesesse seisukorda.
4. Uuringu läbiviijal tuleb teavitada Riigimetsa Majandamise Keskuse Pärnumaa metskonda e-posti teel välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette.
5. Juhul, kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb see tegevus kooskõlastada Riigimetsa Majandamise Keskuse Pärnumaa metskonnaga
6. Juhul, kui uuringuruumi teenindusala kattub kaitsealaga, tuleb uuringute läbiviimisel lisaks uuringuloas toodule lähtuda kaitseala kaitse-eeskirjast.

Keskkonnaamet lisab Keskkonnaministeeriumi poolt antud tingimused loale.

Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab riigile maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt kindlasti olulist informatsiooni, mistõttu uuringute tegemine ei ole vastuolus riigi huviga.

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme 56933839
Martin.Nurme@keskkonnaamet.ee